

4. seja občinske konference SZDL

SPREJET JE PROGRAM DELA IN KADROVSKE SPREMEMBE V VODSTVU OK SZDL

Delegati četrte seje občinske konference SZDL so sredi julija sprejeli program dela občinske organizacije SZDL in za podpredsednika izvolili Slavka GERLICO, za sekretarja pa Ivana KUCHARJA. Poleg tega so na tej seji govorili o poteku javne razprave o skupni in splošni porabi.

Glede na pomembne naloge organizacij socialistične zveze v krajevnih skupnostih in na ravni občine povzema glavne misli in uvodne obrazložitve, ki jo je ob sprejemu programa dela podal tovarš KUHAR.

Za naso družbenopolitično prakso je nenavadno, da sprejemamo program dela sredi leta, ko so že v teku številne aktivnosti, ki jih s programom želimo uokviriti, jim dati pravo pot in se lotiti široko organiziranega dela. Odločitev, da razpravljamo o programskih izhodiščih šele sedaj, je pogojena s številnimi razlogi. Med njimi velja omeniti naravo družbenopolitičnih opravil, ki se zaključujejo z volitvami delegatov spomladi prihodnjega leta, poglobljene razprave o skupni in splošni porabi, začasni sistem financiranja, začetek predkongresnih aktivnosti in razloge, ki so povezani s kadrovskega vprišanja v OK SZDL.

Z določitvijo družbene funkcije SZDL in opredelitvijo, da je SZDL najširša demokratična zveza delovnih ljudi in občanov, je jasno postavljena zahteva po temeljnih programskih izhodiščih, ki jih morajo organizacije SZDL imeti na vseh ravneh, če hočejo v popolnosti uresničiti svojo družbeno funkcijo.

Ce se bežno sprehodimo po glavnih toriških dela, potem moramo ugotoviti, da posvečamo največ pozornosti lastni organiziranosti, vlogi subjektivnega faktorja pri razvoju družbenoekonomskih odnosov in izgradnji političnega sistema, vzpostavitvi uličnih, vaških, krajevnih in drugih oblik organiziranja SZDL kot fronte, v kateri bodo bolj kot doslej prišli do izraza interesi delovnih ljudi in občanov v sredinah, v katerih živijo. Treba je reči, da si prizadevamo zgraditi tako socialistično zvezo, ki bo pomenila mesto in prostor za dogovarjanje in oblikovanje političnih stališč do slehernega vprašanja. Dobra in trdna organiziranost SZDL v KS in občini je pogoj za čimvečjo vključevanje množic pri izgradnji socialistične samoupravne družbe in hkrati zagotovilo, da bomo znali povezati različne interese delovnih ljudi in občanov. Tako opredeljeni družbeni vlogi SZDL bo treba spremeniti tudi pravila KK in OK SZDL.

Iz povedanega sledi, da bo moč krepiti samoupravni in družbenoekonomski položaj delovnega človeka in občana le

skozi razvoj samoupravne demokracije, kot to določata ustava in zakon o združenem delu. Uresničevanju ustave in zakona o združenem delu je treba dati vso težo. Boj za uresničitev teh dokumentov ne bo lahek. To velja še zlasti za tiste sredine, kjer so doslej posvečali premalo pozornosti družbenoekonomskim odnosom, samoupravnemu organiziranju in uresničevanju samoupravljanja.

Temeljito bomo morali spregovoriti o samoupravni organiziranosti delovnih ljudi in občanov v KS, o samoupravljanju v KS in povezovanju KS z združenim delom. V teh prizadevanjih bomo morali zgraditi KS kot družbenoekonomski odnos z vsemi samoupravnimi pravicami. Treba je reči, da morajo biti krajevne skupnosti odprte lokalne skupnosti, ki ne morejo biti vezane na meje in okvire ene občine in v kateri se poleg delovnih ljudi in občanov, ki v njih živijo, povezujejo delavci temeljnih in drugih samoupravnih skupnosti.

Uresničevanje tako postavljene vloge KS bo terjalo trajnejše razprave in korenite spremembe obstoječih samoupravnih aktov, statutih KS in občine in morda tudi zavesti nekaterih, ki ob vsaki spremembi težijo k ohranitvi starega.

Po široki obrazložitvi vzpostavljanja novih odnosov v združenem delu in KS je tovarš KUHAR nadaljeval:

Naslednja izredno pomembna bo aktivnost ob pripravah na volitve delegatov za družbenopolitične in samoupravne interesne skupnosti in družbenopolitične organizacije. Ob bližajočih se volitvah velja povedati, da gre za volitve delegatov samoupravnih organov v združenem delu, volitve organov krajevnih skupnosti, delegatov za skupščino občine, mesta, republike in federacije, volitve ene ali več delegacij za samoupravne interesne skupnosti in delegatov družbenopolitičnih organizacij, ki jim v tem ali prihodnjem letu poteče mandat.

Glede na to ugotovitev bodo izredno zahtevna naslednja opravila: evidentiranje bo mo-

ralo biti zelo obsežno, kadrovske priprave bodo morale potekati tako, da bomo lahko pravočasno opravili predkandidacijska in kandidacijska opravila, istočasno pa bo treba opraviti še vsa organizacijsko-tehnična opravila za nemoteno izvedbo volitev.

Ob izdelavi načel in meril kadrovske politike za evidentiranje bo treba stremeti za tem, da pride »pravi človek na pravo mesto«, ob tem upoštevati socialno strukturo, delež mladine in žena ter druge strukturalne elemente.

Poleg uresničevanja ustave in zakona o združenem delu smo dolžni v tem letu narediti vse za dosledno uresničitev zakona o ljudski obrambi v SR Sloveniji in zakona o družbeni samozasčiti, varnosti in notranjih zadevah. Pri tem velja zlasti opozoriti na podružbljanje LO in DS, normativno-pravno ureditev in vzpostavitev organov, ki so po zakonskih potrebni.

Za vsa vprašanja, ki jih vsebuje predlog programa, pa velja, da se bomo z nalogami slej ko prej srečali. To pomeni, da bo treba izdelati trimesečne akcijske programe, v katerih bo dana prioriteta posameznim nalogam.

Na podlagi predloženega programa dela, uvodnih misli in razprave so delegati v celoti sprejeli program dela občinske organizacije SZDL.

V razpravi o poteku javne razprave o programih samoupravnih interesnih skupnosti in o proračunu občine za letošnje leto so člani konference ugotovili, da je bila javna razprava kljub rela-

tivno kratkemu času dobro opravljena in da so v večini temeljnih in drugih organizacij združenega dela začeli samoupravne sporazume podpisovati. Osnovne pripombe, ki so bile dane na zborih delovnih ljudi in občanov, so bile zlasti usmerjene v to, da so sporazumi preveč načelni, da bo treba iz njih črtati tiste naloge, ki niso racionalne ter da bo treba takoj začeti izdelovati konkretne programe za letošnje oziroma za prihodnje leto. Veliko pripomb je bilo k samoupravnemu sporazumu zdravstvene samoupravne interesne skupnosti; le-te so predvsem v preveliki porabi zdravil, zagotovitvi osnovnega zdravstvenega varstva za občane in še zlasti za predšolske otroke. Večina zborov delovnih ljudi in občanov je podprla prizadevanja izobraževalne skupnosti in skupnosti otroškega varstva za izboljšanje materialnih in finančnih možnosti dela v šolah in vrtcih ter za izboljšanje osebnih dohodkov v teh zavodih.

Tudi na področjih telesne kulture, socialnega skrbstva in kulture so bile dane tehtne pripombe. Mednje sodijo večja skrb za množično telesno kulturo in za vzdrževanje športnih objektov, za večje socialne podpore in za gradnjo kulturnega doma v Mostah.

V razpravi o predlogu proračuna občine ni bilo bistvenih pripomb, razen tistih, ki so jih podali občani za izboljšanje komunalnega standarda na območju posamezne krajevne skupnosti.

OB 30. LETNICI SGP SLOVENIJA CESTE

NOV OBRAT DRUŽBENE PREHRANE

Splošno gradbeno podjetje Slovenija ceste je bilo ustanovljeno leta 1947 za gradnjo cest in mostov. Od tedaj se je iz leta v leto širila proizvodnja, z njo pa se je tudi večalo število zaposlenih.

Delovna organizacija, v kateri združuje delo 2814 delavcev, ima sedem temeljnih organizacij združenega dela, in sicer Nizke gradnje, Visoke gradnje, Družbeni standard, Opekarna Mengeš, Gradnje Piran, Industrija apna Kresnice in v naši občini TOZD Mehanični obrati ter delovno skupnost Skupnih služb.

Letos praznuje delovna organizacija, ki se uvršča med največje v Sloveniji in Jugoslaviji, 30 let svojega obstoja in delovanja. V počastitev jubileja so 17. julija pripravili svečano proslavo, na kateri je slavnostni govornik — podpredsednik izvršnega sveta skupščine SRS Zvone Dragan — delovni organizaciji vročil odklovanje predsednika republike red dela z rdečo zastavo za posebne zasluge in dosežene delovne uspehe, pomembne za gospodarski napredek države.

V kulturnem programu so sodelovali Boris Kralj, oktet Galus, akademska folklorna skupina »France Marolt« in pevski zbor SGP Slovenija ceste. S proslave so predsedniku republike tovarš Titu poslali pozdravno brzojavko.

Ob tem velikem jubileju so delavci TOZD Mehanični obrati v Mostah dosegli prav tako pomembno pridobitev: nov, sodoben obrat družbene prehrane, ki je bil izročen namenu 3. maja letos.

Ker smo pred časom slišali, da bo to obrat odprtega tipa in bi se torej v njem lahko hranili tudi drugi delavci in občani smo se o tem povprašali Staneta Juga, šefa operativne v TOZD Družbeni standard. Kar takoj pa je dejal, da to zaradi premajhnih zmogljivosti zaenkrat ni možno. Kapaciteta obrata je 4000 obrokov dnevno, vendar jih sedaj pripravijo le 2800. V obratu se hranijo delavci TOZD Mehanični obrati, z obroki pa oskrbujejo tudi 40 gradbišč v Ljubljani in njeni okolici. Dnevno pripravljajo štiri obroke, in sicer zajtrk, malico, kosilo in večerjo. Cena je sprejemljiva, saj stane dnevna oskrba 58 din, od tega zajtrk 9, malica 14, kosilo 24 in večerja 14 din.

Delo gradbenicev je izredno težko in naporno, za dobro delo pa je potrebna močnejša, boljše hrana. Tega se tudi zavedajo, dosega dnevni obrok približno 4200 kalorij z zadovoljivo količino mineralnih snovi, ogljikovih hidratov in bioloških vrednosti.

Zaenkrat se torej v obratu družbene prehrane v Mostah hranijo le delavci SGP »Slovenija ceste«. Če pa bodo v bodočnosti zmogljivosti povečane, se bodo tudi drugi delavci lahko hranili v tem najodobnejšem obratu v Ljubljani s popolnoma ustreznimi higiensko-tehničnimi predpisi ter ne nazadnje po primerno nizki ceni.

NEKAJ VPRAŠANJ IN STALIŠČ O DELOVANJU SVETOV POTROŠNIKOV V KS

Initiativni odbor za organiziranje potrošnikov in uporabnikov storitev pri RK SZDL Slovenije je pred kratkim pripravil posvetovanje o organizaciji, vsebini in metodah dela samoupravnih potrošnikov. Poleg predstavnikov iniciativnih odborov za organiziranje potrošnikov pri OK SZDL in konferenc svetov potrošnikov pri OK SZDL ljubljanskih občin so bili nanj povabljeni še: gospodarska zbornica Slovenija, republiški komite za tržišče in cene, zavod za napredek gospodinjstva, poslovno združenje za trgovino, Emona in Mercator — TOZD maloprodaja idr. Pokazalo se je, da nekatera vprašanja organiziranosti in sestave svetov potrošnikov še niso povsem jasna in enotno zastavljena.

V nekaterih krajevnih skupnostih npr. vključujejo v svete potrošnikov poleg delegatov potrošnikov tudi delegate OZD s področja trgovine, gostinstva, obrti, komunalnih dejavnosti ipd. V razpravi o tem je prevladalo stališče, da tako sestavljeni svet potrošnikov lahko pripelje do ovir pri reševanju skupnih problemov, pri katerih se interesi potrošnikov velikokrat bistveno razlikujejo od interesov delavcev v OZD, katere delegat je tudi član sveta potrošnikov. Poudarjeno je bilo, da delavec OZD s področja trgovine ali druge dejavnosti lahko sodeluje v svetu potrošnikov, vendar samo kot potrošnik in porabnik storitev — kot vsi drugi občani, nikakor pa ne kot delegat delovne organizacije, v kateri dela. Zastopniki različnih interesov ali zagovorniki različnih poti za doseg istih, skupnih interesov se lahko enakopravno dogovarjajo in sporazumevajo ter usklajujejo svoje interese v odkritem, enakopravnem dialogu, v katerem vsakdo zastopa svojo stran.

Ker je v nekaterih statutih naših KS zapisano, da se svet potrošnikov oblikuje iz delegatov potrošnikov in delegatov TOZD, v drugih pa o sestavi sveta potrošnikov ni nikakršnega določila, bo treba o tem vprašanje zavzeti enotno stališče in to zapisati v statute krajevnih skupnosti.

Naslednje vprašanje je bilo posvečeno povezavi svetov potrošnikov v okviru občine oziroma mesta. V razpravi ni bilo nobenega dvoma, da samoupravno organizirani potrošniki v krajevni skupnosti ne bodo mogli sami in enotno urejati vseh problemov, s katerimi se srečujejo na področju preskrbe blaga in storitev. Zato je nujno, da se v okviru občine oziroma mesta, kjer je večina problemov skupna vsem občanom, povezujejo v konferenci svetov potrošnikov, ki jo sestavljajo delegati svetov potrošnikov v KS. V tej konferenci se dogovarjajo za skupne

akcije in oblikujejo enotne predloge za sklepanje samoupravnih sporazumov. Aktivnost občinske konference svetov potrošnikov je torej odvisna od pobud in aktivnosti delegatov svetov potrošnikov iz KS, ki jo sestavljajo. Le-ti pa bodo lahko aktivno nastopali, če bodo povezani s potrošniki in porabniki prek problemskih zborov občanov.

Na posvetovanju so obravnavali tudi vsebino in metode dela svetov potrošnikov. Na podlagi dosedanjih izkušenj pri delovanju svetov potrošnikov je bilo priporočeno, da sveti potrošnikov začnejo z reševanjem vsakodnevnih problemov pri preskrbi, izbiri in kvaliteti blaga, spregovore o cenah blaga in storitev, o standardih in normativih za storitve ipd. Nepravilnosti in problemov je veliko, napredaj je tudi nekakovostno blago, potrošniki pa vseeno ne reagirajo. Pomoč potrošnikov in svetov potrošnikov pri odkrivanju nepravilnosti je toliko bolj potrebna, ker inšpektorji sami ne morejo odkriti vsega. Nekateri probleme lahko urejajo sveti potrošnikov neposredno s samoupravnimi organi TOZD ali prek splošne delegacije KS v skupščini tiste SIS, v katere področje spada zadeva. Če pa se problem tiče vseh potrošnikov v občini, sprožijo vprašanje in predlagajo rešitev delegaciji za skupščino SIS in skupščino občine. Pot za premoščanje večjih nesoglasij med potrošniki in OZD na posameznih področjih gre torej prek delegatskega sistema.

Pomembna naloga svetov potrošnikov je zagotavljanje večje informi-

ranosti, razgledanosti in vzgoje potrošnikov. To lahko dosežejo tako, da se povezujejo z ustreznimi strokovnimi institucijami, ki zagotavljajo objektivno informiranje o uporabni vrednosti, pravilni uporabi in vzdrževanju posameznih proizvodov in storitev. V Ljubljani deluje potrošniški informativni center centralnega zavoda za napredek gospodinjstva, ki strokovno obravnava področja, sovpadajoča z nekaterimi nalogami svetov potrošnikov. Z različnimi razstavami, degustacijami, demonstracijami, predavanji, svetovanjem in publiciranjem raziskav o uporabni vrednosti proizvodov spodbuja potrošnike k razmišljanju o kakovosti blaga ter jih navaja k smotnemu nakupovanju in uporabljanju industrijskih izdelkov. Z organizacijo predavanj prispeva k boljšemu svetovanju pri nakupu blaga ter k vzgoji bodočega potrošnika. Možnosti za plodno sodelovanje med samoupravno organiziranimi potrošniki in potrošniškim informativnim centrom so torej velike.

E. K.

Slovesnost ob zaključku prvega šolskega leta

Zaključek šolskega leta na OŠ Karla Destovnika-Kajuha v Štepanjskem naselju je bil združen s proslavo zveze borcev, na kateri so razvili prapor krajevnih organizacij zveze borcev NOV. V slavnostnem govoru je Srečko BRICELJ poudaril pomen zveze borcev v razvoju samoupravne družbe ter prenašanja tradicij NOV na mlado generacijo. Po govoru je razvil prapor in ga predal Mirku DUCIČU, ki bo odslej zanj skrbel.

Sledil je bogat kulturni in športni program, v katerem so sodelovali učenci šole, ki so v številnih veččinah prikazali šolske in zunajšolske dejavnosti.

Slovesnosti so se poleg številnih krajanov udeležili tudi predstavniki skupščine občine, družbenopolitičnih organizacij in delegati sosednjih organizacij zveze borcev.

I. K. (Foto: Hvastja)

Verjetno so bili začudeni vozniki, ki so 17. junija dopoldne vozili skozi Polje. Miličnik jih je ustavljal, a k avtu je vsakokrat pristopil pionir v rumeni palerini ali pionirski kapi in izročil — nagejšček in zelenordeč letak, ki je opozarjal voznike, naj pazijo na otroke na cesti. Po akciji se je delegacija pionirjev zahvalila komandirju postaje milice za delo miličnikov na prometni cesti poleg Šol.

Tudi v Mostah je bilo podobno. Akcija je bila izvedena na predlog občinske komisije za varnost in preventivo v cestnem prometu ob dnevu varstva otroka v prometu.

Tudi šole so pred zaključkom šolskega leta posebej opozorile učence na obnašanje v prometu med počitnicami. Prosimo starše in vse, ki so v stiku z majhnimi in velikimi otroki, naj prispevajo k varnejšim in manj krvavim cestam v poletni vročini.

PROMETNA VZGOJA

V začetku junija je komisija za preventivo in varnost v cestnem prometu slovesno podelila priznanja najboljšim ekipam in posameznikom na tekmovanju Kaj več o prometu. V skupščinski dvorani je predsednik komisije Alojz Rauc podelil priznanja, knjižne nagrade in značke SPV, nato so si prisotni pionirji, mladinci, mentorji, predstavniki milice, AMD Moste in delovne organizacije ogledali dva filma, s prometno problematiko.

V starejši skupini je prvo mesto osvojila ekipa OŠ Toneta Trtnika-Tomaža, od mlajših pa ekipa OŠ Polje.

JK

